

djem**bé**

Afgifttekantoor 9100 Sint-Niklaas
1 P 209494 - Driemaandelijks Nr 52
april - mei - juni 2011

België-Belgique
9100 Sint-Niklaas
3/4976

**BEVRIJDE
WERELD**.be

V.D. : Marc Joolen - Bevrijde Wereld - Nieuwstraat 70 - 9100 Sint-Niklaas - T. 03 777 20 15 - F. 03 766 36 41 - E-mail: info@bevrijdewereld.be

► DOSSIER : SAMENWERKING **SAMEN STERK IN ONS WERK** Bevrijde Wereld & haar partners

- NATC, onze nieuwe partner in Gambia
- Doe-het-zelf-keukens in Bolivia
- Mijnwerkershuizen met een venster op de wereld
- Mundo Loco pakt uit met zuiderse acties op vrijdag
- De Provincie Oost-Vlaanderen en Bevrijde Wereld in de Filippijnse Cordillera

»» Voorwoord

Na een half jaar als algemeen coördinator bij Bevrijde Wereld, werd het tijd om eens met mijn eigen ogen te gaan zien wat we samen met onze lokale partners realiseren. Eind februari vertrok ik op terreinbezoek naar West-Afrika. Negen dagen en 1700 kilometer later had ik vijf lokale partners bezocht in Senegal, Guinee Bissau en Gambia, drie van de vijf landen in West-Afrika waar Bevrijde Wereld actief is.

Bevrijde Wereld werkt al jarenlang samen met partnerorganisaties in West-Afrika. Partners die zich dag in dag inzetten voor plattelandontwikkeling en die wij ondersteunen om de voedselzekerheid van boerenfamilies te verbeteren.

Ondanks de enorme problemen op het platteland, slagen onze partners erin een sociale dynamiek op gang te brengen. Neem Guinee-Bissau bijvoorbeeld. Van een goed werkende overheids-

structuur is er anno 2011 nog steeds weinig sprake, terwijl dit toch als een basisvoorwaarde voor ontwikkeling wordt gezien. Onze lokale partner Aprodel begeleidt boerenorganisaties, veelal dorpscomités, die het recht op een menswaardig leven omzetten in actie. Ze zetten zich in voor drinkwatervoorzieningen, de verbetering van irrigatietechnieken, vaccinatieprogramma's voor het vee, de bewaring en verwerking van landbouwgewassen zoals rijst, ajuin, tomaat, pepers en de vervaardiging van palmolie. Steeds opnieuw werken ze aan het samen aanpakken van problemen.

Zo wordt Aprodel een allesomvattende partner voor tientallen dorpen en hun duizenden inwoners. Ze is de motor achter die samenwerking en uitwisseling. Ik was onder de indruk van die samenwerkingsgeest en de nadruk die ze leggen op de wil en openheid om bij te leren.

Aprodel legt haar vragen dan ook heel duidelijk op tafel. Wij ondersteunen onze partner vooral op het vlak van project- en programmabeheer: hoe meet je de verbetering van voedselzekerheid? Hoe plan je een programma en hoe kan je je aan die planning houden? En dit voor tientallen dorpen tegelijk? Ontwikkeling is een dynamisch gegeven. Organisaties zoals Aprodel worden dan ook geconfronteerd met nieuwe realiteiten op het terrein. Het vermarkten van gewassen is een voorbeeld van een actuele vraag: hoe krijgen we onze gewassen het best verkocht? Samen met onze partners gaan we op zoek naar de beste oplossingen, steeds gebaseerd op de noden van de boeren.

Ja, ik was onder de indruk. Het doet me genoeg dat Bevrijde Wereld zich kan scharen als partner in een initiatief dat echt vanuit de basis, de boerenorganisaties en de dorpen, vertrekt.

Marc Joolen
Algemeen Coördinator

»» In deze djembé

P. 5

NATC. ONZE NIEUWE PARTNER IN GAMBIA

'Samen de voedselzekerheid in 42 dorpen verbeteren': Samen met onze nieuwe partner NATC zullen we ons de komende drie jaar volop inzetten om de voedselzekerheid van arme boerenfamilies in 42 dorpen te verbeteren.

P. 6-7

BOLIVIAANSE PARTNER ICO IN BEELD

'Doe-het-zelf-keuken in Bolivia': Vroeger kookte Maritza in een kleine, donkere keuken. De keuken was zwart van de rook, net als het eten. Maritza Rojas toont ons nu hoe je zelf een verbeterde keuken kan bouwen.

P. 8-9

CDPC. PARTNER IN DE FILIPPIJNSE CORDILLERA

'Samen sterker, met of zonder de overheid': De Cordillera is gegeerd voor haar rijkdom aan natuurlijke grondstoffen. Een zegen of een vloek voor de inheemse bevolking?

P. 10-11

LE CORON. PARTNER VAN ONZE BAOBAB WERELDKLAS

'Mijnwerkershuizen met een venster op de wereld': "Wat ik later wil doen? Dat weet ik niet. Maar ik weet wel dat het iets belangrijk zal zijn." De Borinage, een streek zonder toekomst voor de kinderen in de buurt?

P. 12

DE PARTNERS VAN MUNDO LOCO IN BEELD

'Mundo Loco pakt uit met zuiderse acties op vrijdag!': Mundo Loco gooit al haar charmes op tafel om jongeren naar het vernieuwde noord-zuid steunpunt in jeugdhuis Den Eglantier te lokken.

P. 13

DE PROVINCIE OOST-VLAANDEREN: PARTNERS IN DE FILIPPIJNSE CORDILLERA

'Stilstaan bij ontwikkeling': Begin februari trok een delegatie van de Provincie Oost-Vlaanderen naar de Filippijnse Cordillera. "We blijven geloven in de kracht van de georganiseerde boeren om samen verandering te brengen."

P. 14

WANTED: SINTERKLAZEN VOOR HET GOEDE DOEL

'Heeft Bevrijde Wereld al veel Sinterklazen gevonden?': Al heel wat enthousiastelingen en vrijwilligers ontdekten de Sinterklaas in zichzelf en zetten tal van acties op ten voordele van Bevrijde Wereld. Schuilt er ook in jou een Sinterklaas voor Bevrijde Wereld.

»» Dossier: samenwerking
**SAMEN STERK
IN ONS WERK**

Bevrijde Wereld werkt samen met andere organisaties, in Noord en Zuid. Omdat we uitgaan van de basisgedachte van solidariteit: als je samen dingen onderneemt, is er veel meer mogelijk. In Bolivia, West-Afrika en de Filippijnen brengen we onze partners via een regionaal netwerk met elkaar in contact om onderling kennis en ervaring uit te wisselen. Een vrij uniek gegeven in ontwikkelingssamenwerking waar we met Bevrijde Wereld trots op mogen zijn. Ook hier bij ons bundelen we de krachten met andere educatieve organisaties om zo onze doelstellingen en doelgroepen beter te bereiken. We gaan samenwerken om elkaar te versterken.

»» NATC, onze nieuwe partner in Gambia

SAMEN DE VOEDSEL- ZEKERHEID IN 42 DORPEN VERBETEREN

Bevrijde Wereld verwelkomt een nieuwe partner in Gambia. Njawara Agricultural Training Centre (NATC) leidt boeren op in duurzame landbouw om zo de armoede en plattelandsvlucht een halt toe te roepen. Bevrijde Wereld en NATC zullen zich de komende drie jaar volop inzetten om de voedselzekerheid van arme boerenfamilies in 42 dorpen te verbeteren.

NATC is een lokale ngo, opgericht en bestuurd door de dorpsgemeenschap Njawara. Het centrum traint boeren in duurzame landbouwtechnieken en in duurzaam beheer van natuurlijke rijkdommen om zo hun productie en opbrengsten een niveau hoger te tillen. Daarnaast ondersteunt de ngo boeren met de oprichting van kleinschalige handelszaakjes zodat families financieel onafhankelijker worden.

Door werkgelegenheid te creëren en de autonomie van de boeren te verhogen wil NATC de armoede op het platteland bestrijden en de wanhoopsvlucht naar de steden overbodig maken. NATC richt zich zowel op jongeren als volwassenen. Gendergelijkheid is een belangrijke peiler in hun werking. Speciale aandacht gaat daarom uit naar de versterking van vrouwelijk leiderschap.

VAN DE THEORIE NAAR DE PRAKTIJK

De trainingen gaan door in de opleidingsgebouwen van NATC. Er is ook een slaapzaal waar de cursisten gedurende hun opleiding kunnen overnachten. Op een terrein van zes hectare passen de boeren de aangeleerde theorie meteen toe in de praktijk. Een kijkje op het terrein neemt ons mee naar een moestuin met een druppelirrigatiesysteem, een boomkwekerij, een bos, een kippenhok, gevarieerde plantensoorten en enkele fruitbomen.

Eenmaal de mannen en vrouwen hun opleiding hebben afgerond, keren ze terug naar hun dorpen. De volgende belangrijke stap is dat ze de verworven kennis toepassen in hun eigen gemeenschap. Dit doen ze door gemeenschapsactiviteiten te organiseren om de inwoners te mobiliseren. De opgeleide boeren zetelen ook in de algemene vergadering van NATC. Op die manier beslissen ze mee over de werking van de organisatie en wordt de opleiding voortdurend getoetst aan de realiteit op het platteland. Zo kan NATC nog beter inspelen op de noden van de boerenfamilies.

EEN GROTE VERRIJKING VOOR ALLE PARTIJEN

Bevrijde Wereld en NATC zullen zich voor de periode 2011-2013 samen inzetten om de voedselzekerheid van arme boerenfamilies in 42 dorpen te verbeteren. Wim Vereecken, programmaverantwoordelijke voor West-Afrika, legt uit wat dat precies inhoudt: "We werken aan een betere toegang tot water en ondersteunen de graanproductie, met de nadruk op rijst. We moedigen boeren aan in de opzet van kleinschalige activiteiten die inkomsten opleveren. Daarnaast investeren we in een grotere draagkracht en slaagkans van NATC en de boerenorganisaties." Bevrijde Wereld en NATC zullen hiervoor samenwerken met ADWAC, een andere partner van Bevrijde Wereld in Gambia.

"We brengen onze lokale partners steeds in contact met elkaar in een groter netwerk van ngo's", vertelt Wim. "Zo worden kennis en expertise uitgewisseld, wat natuurlijk een grote verrijking is voor alle partijen!"

»» Boliviaanse partner ICO in beeld

DOE-HET-ZELF KEUKENS IN BOLIVIA

Vroeger kookte Maritza Rojas in een kleine, donkere keuken. De keuken was zwart van de rook, net als het eten. Nu bouwen de families op het Boliviaanse platteland zelf hun eigen verbeterde keukens. Diezelfde Maritza toont ons hoe het moet.

De Boliviaanse ngo ICO (Instituto de Capacitación del Oriente) is actief in de hogergelegen gemeenten Omereque, Moro Moro en Pasorapa op de grens van Santa Cruz en Cochabamba. De armoede is er groot. Net als de behoefte aan meer, beter en gevarieerd voedsel. ICO probeert om meer diversiteit in de voeding van de families te brengen. Dit gebeurt door de aanleg van irrigatiesystemen en moestuinen met verschillende soorten groenten en fruit. Momenteel maken 260 families gebruik van de irrigatiesystemen en genieten 270 families van een moestuin. Een 200-tal families kweekt met behulp van ICO kippen of konijnen. Daarnaast leert ICO de families hoe ze hun keukens en fornuizen kunnen verbeteren.

FAMILIES BOUWEN ZELF HUN EIGEN KEUKEN

“Bij de aanleg van irrigatiesystemen of keukens zorgen we er altijd voor dat de families zelf in staat zijn alles goed te onderhouden. In veel gevallen bouwen de families de infrastructuur zelf”, vertelt Jaap Op de Coul, landenvertegenwoordiger in Bolivia. De keukens op het platteland van Bolivia zijn klein en donker. De muren en het dak zijn bijna altijd bedekt door een donkere rook.

Het zijn geïmproviseerde plaatsen met een gebrekkige hygiëne en waar de omstandigheden niet altijd geschikt zijn om te koken. Op bezoek in Huanacuni Grande vertelt Maritza Rojas over het verschil tussen de oude en de nieuwe keukens: “Vroeger gebruikten we kleine stoven om het eten te bereiden. Maar we hadden veel last van de rook. De hele keuken zag zwart, alles was zwart aangebakken, zelfs het voedsel...”

Maritza legt ons uit hoe ze haar nieuwe keuken bouwde: “de nieuwe keukens worden gemaakt van leem, stro, zand en ezelsmest. Je mengt alles goed, laat het enkele dagen gisten en daarna kun je het fornuis bouwen. Een schouw zorgt ervoor dat de rook naar buiten kan ontsnappen en niet meer in de keuken blijft hangen.”

De vrouwen in de dorpen vertellen over de voordelen van de keukens: “De keuken is rookvrij wat beter is voor de gezondheid en dus ook hygiënischer. Het koken gaat veel sneller en gemakkelijker en de warmte blijft langer binnenshuis.” Daarnaast vermindert de consumptie van brandhout met 50 procent. Dit bespaart de families de zoektocht naar hout en vermindert de druk op de steeds schaarser wordende bossen.

WELKOM IN DE ‘SCHOOL VOOR LEIDERS’

De komende drie jaar zal ICO nog meer inzetten op capaciteitsversterking. Vanaf 2011 zullen de boerenleiders uit de projectgebieden opleidingen volgen aan de ‘School voor Leiders’ in Valle Grande. Ze zullen er cursussen volgen over biologische landbouw, waterbeheer en gezonde voeding met de bedoeling om deze kennis toe te passen en door te geven aan hun eigen gemeenschappen. De veldwerkers van ICO zijn permanent aanwezig om hen hierin te ondersteunen. De school werd in 2009 opgericht door ICO in samenwerking met de boerenorganisaties. Op deze manier wil ICO de duurzaamheid van haar resultaten nog meer verbeteren.

KLEURRIJKE VINGERPOPJES VOOR BOLIVIA

In Bolivia maken ze tal van kleurrijke vingerpopjes. Deze gekke diertjes (2 euro) kunnen opgevuld worden met snoep en zo dienst doen als doopsuiker. De opbrengst gaat naar de projecten in Bolivia. Surf naar www.bevrijdewereld.be en klik op 'steun'

»» CDPC, partner in de Filippijnse Cordillera

SAMEN STERKER, MET OF ZONDER DE OVERHEID

Samen met CDPC verbetert Bevrijde Wereld de voedselzekerheid van boerenfamilies in de Cordillera, in het Noorden van de Filippijnen. De streek kent een ongelooflijke rijkdom aan natuurlijke grondstoffen, wat zowel een zegen als een vloek is voor de overwegend inheemse bevolking. Ondanks hun dagelijkse strijd om het behoud van hun regio en cultuur, overheerst bij de boeren een gezamenlijke kracht en wil om samen sterker te staan.

AANHOUDENDE KOLONISATIE IN DE CORDILLERA

De Cordillera regio wordt bevolkt door anderhalf miljoen mensen, waarvan de meerderheid Igorot is. Deze naam wijst op de inheemse bevolkingsgroepen die ondanks de Spaanse en Amerikaanse kolonisatie hun eigen cultuur in stand konden houden. Tijdens de kolonisatie werden zij naar de uithoeken van het land verjaagd, waaronder de bergachtige Cordillera. De regio staat bekend om haar natuurlijke grondstoffen. Een zegen die tegelijk een vloek is. Want hoewel de regio rijk is aan bodemschatten, is het merendeel van de inheemse gemeenschappen in de Cordillera arm.

Hun ontwikkeling wordt vandaag nog steeds belemmerd omdat de overheid ze negeert en marginaliseert. De overheid beschouwde de Cordillera decennialang als supermarkt van natuurlijke rijkdommen en liet grote mijnbouw giganten lustig shoppen. Bergen werden leeggeplunderd en inheemse gemeenschappen werden verder

weg gedreven. Jayson Fajarda, medewerker van Bevrijde Wereld in de Filippijnen, vertelt: "Onder het mom van 'ontwikkelingsprojecten' hebben de vorige regeringen grote dammen laten bouwen om elektriciteit op te wekken. De economie en levenswijze van de inheemse gemeenschappen werd hierdoor ernstig verstoord. De dammen hebben de streek voor een groot deel verwoest."

DE BOEREN IN BALANTOY: EEN TRADITIE VAN SAMENWERKING

Balantoy is een typisch dorpje in de provincie Kalinga, diep in de Cordillera. De inwoners maken deel uit van de Salegseg-stam. Bevrijde Wereld en CDPC werken er samen met de lokale boerenorganisatie BFAD (Balantoy Farmers' Association for Development) aan een hogere voedselproductie voor de dorpingen. Het bergachtige gebied rond dorpen zoals Balantoy maakt het voor boeren heel moeilijk om hun rijstvelden te bewerken. Bevrijde Wereld en CDPC voorzien onder meer in landbouwwerktuigen zodat de boeren hun rijstvelden beter kunnen bewerken en uitbreiden.

Het meest succesvolle project van deze samenwerking is de oprichting van een rijstcoöperatie, een toonbeeld van samenwerking en eendracht binnen de boerenorganisatie. De coöperatie begon met een klein aantal bundels rijst, de bijdrage van enkele leden. Geleidelijk aan sloten steeds meer mensen zich aan bij de coöperatie. De hoeveelheid rijst nam toe naarmate het aantal leden van de boerenorganisatie en de coöperatie groeide. De succesvolle samenwerking is mede te danken aan het Alluyon-gebruik binnen de Salegseg-stam. Alluyon is een traditie van 'samenwerking'.

PROMOTEN VAN INHEEMSE DUURZAME LANDBOUWTECHNIEKEN

De projecten hebben de meeste kans op slagen, wanneer deze zijn ingebed in de lokale cultuur. De inheemse gebruiken bieden bovendien een rijkdom aan duurzame technieken. In 2010 ondersteunden Bevrijde Wereld en CDPC in Balantoy de bouw van een agamang, een inheemse graanschuur. Bij de bouw van een agamang worden geen spijkers gebruikt.

De houten onderdelen worden zodanig nauw tegen elkaar gedrukt dat het bijna onmogelijk is om spleten te vinden. Deze structuur garandeert een constante temperatuur binnen de graanschuur. Rijst en andere granen blijven zo langer bewaard en ze zijn tegelijkertijd beter beschermd tegen bederf en ongedierte.

STREVEN NAAR ONAFHANKELIJKHEID

Naast het versterken van de boerenorganisaties en het promoten van duurzame landbouwgebruiken zijn Bevrijde Wereld en CDPC steeds op zoek naar de juiste technologieën die de onafhankelijkheid van de inheemse gemeenschappen waarborgen. CDPC investeerde daarom in smeedgereedschap opdat de boeren zelf hun werktuigen kunnen ontwerpen en herstellen om hun rijstvelden te bewerken.

De gemeenschappen in de Cordillera streven naar onafhankelijkheid en zelfbeschikking. Velen leveren een voortdurende strijd tegen de uitbuiting van de natuurlijke rijkdommen in de streek en de bedreiging van hun cultuur. "De strijd om hun voorouderlijk land te beschermen, staat voor hen gelijk aan hun recht op een waardig leven", vertelt Jayson Fajarda. "We moeten de Cordillera gemeenschap blijven ondersteunen om dit te helpen verwezenlijken."

De Provincie Oost-Vlaanderen, Bevrijde Wereld en CDPC zijn samen partners in de Filipijnse Cordillera.

MEER OVER DE FILIPPIJNSE CORDILLERA?

- Surf naar www.bevrijdewereld.be of ga direct naar onze Cordillera pagina op www.cordillera.be. Je leest er onder meer een interview met Jimmy Khalog, voorzitter van CDPC.
- Bestel 'Taxi Filipino', de bekljvende documentaire over de projecten van Bevrijde Wereld in de Cordillera, via sofie.vanderstraeten@bevrijdewereld.be of via 03 777 20 15

»» Le Coron, partner van Baobab Wereldklas

MIJNWERKERSHUIZEN MET EEN VENSTER OP DE WERELD

Wie aan de Borinage denkt, stelt zich vaak verwaarloosde mijnbouwstadjes, armoede en werkloosheid voor. Een streek zonder toekomst voor kinderen? Le Coron denkt daar anders over. Met hun inleefateliers bieden ze de kinderen in de buurt een venster op de wereld. Ieder kind een toekomst bieden, daar draait het bij hen om. "Wat ik later wil doen? Dat weet ik niet. Maar ik weet wel dat het iets belangrijk zal zijn." (Arnaud, tien jaar).

BEVRIJDE WERELD SPRAK MET JEAN-PIERRE GRIEZ, EEN VAN DE BEZIELERS VAN LE CORON.

Waar kwam destijds het idee vandaan om Le Coron op te richten?

Wij zijn actief in de Borinage, een streek in Wallonië die bekend stond om zijn steenkool-industrie. Na de sluiting van de mijnen in de jaren vijftig, is de werkloosheidsgraad er een van de hoogste in België. Vandaag wordt de Borinage gekenmerkt door armoede, verouderde huizen en een mozaïek van verschillende culturen. Als reactie daarop zijn we in de jaren tachtig gestart met een intensieve buurtwerking. We begonnen projecten uit te werken die verankerd lagen in de sociale context van de streek. Zo organiseerden we creatieve ateliers en huiswerkbegeleiding voor kinderen uit de omliggende volksbuurten. We creëerden stripverhalen, toneelstukken en animatiefilms rond thema's die voor hen heel reëel zijn zoals migratie, de kloof tussen arm en rijk, en uitsluiting. Zo is Le Coron – letterlijk: 'mijnwerkershuizen' - ontstaan.

Je kan niet alle problemen wijten aan de maatschappij. We zijn toch allemaal deelnemers aan één en dezelfde wereld? Een mama

Sinds het ontstaan in de jaren '80, is jullie blik nu steeds meer op de wereld gericht. Vanwaar die verschuiving naar Village du Monde?

In scholen staan we meer bekend onder de naam Village du Monde. De naamsverandering van Le Coron naar Village du Monde is een goede weerspiegeling van de evolutie in onze werking. We realiseerden ons dat de kinderen uit de buurt steeds meer in contact komen met de wereld. De meeste kinderen en families komen uit een ander land. Ze ondervinden bepaalde moeilijkheden in hun leven omdat de fabriek van hun ouders bijvoorbeeld verplaatst is naar Tunesië of China. In onze werking komen ze in contact met kinderen uit Congo of Polen. De kinderen zijn dus naast buurtbewoners, ook wereldburgers. Net als wij allemaal trouwens. Daarom bouwden we samen met de kinderen een werelddorpie uit, dat langzamerhand uitgroeide tot onze nieuwe werking: de inleefateliers, die door vele klassen jaarlijks worden bezocht. In onze werking stellen we twee thema's centraal: migratie en Noord-Zuid relaties.

En zo is de samenwerking met Baobab Wereldklas ontstaan?

Inderdaad. Baobab Wereldklas werkte al langer met inleefateliers. Dit heeft echt de basis gelegd voor onze samenwerking, ondertussen al tien jaar lang. Regelmatig wisselen we ervaringen uit en we hebben een gemeenschappelijke educatieve website voor het lager onderwijs, Mbooloo.

In deze tijden van splitsingsdrang, zou je de samenwerking tussen een Vlaamse en een Waalse ngo haast een signaal kunnen noemen!

Voor ons is die samenwerking juist een verrijking. Want daar draait het zowel bij Le Coron als Bevrijde Wereld om: solidariteit over de (taal)grenzen heen, tussen mensen met een verschillende achtergrond, een andere taal of een andere cultuur. Bij ons staan mensen centraal, niet één bepaalde cultuur.

BROCHURE SOLIDAIRE SCHOLEN

Opvoeden tot wereldburgerschap is veel duurzamer wanneer kinderen ook zelf solidariteit tegenover hun eigen identiteit en omgeving ervaren. Om scholen hierin bij te staan, richtte onze Boabab Wereldklas het platform Solidaire Scholen op. In het platform zetelen verscheidene organisaties, elk met hun expertise: omgang met diversiteit, migratie, ouderparticipatie, ontwikkelingseducatie, ervaringsgericht werken... De verschillende leden slaan de handen in elkaar, dat maakt Solidaire Scholen net zo sterk.

HAAL ONZE BROCHURE VOOR SCHOLEN NU IN HUIS!
Via sophie.van.den.eynde@bevrijdewereld.be of via
03 777 20 15. Je leest alles over Solidaire Scholen
op www.bevrijdewereld.be

Wat ik later wil doen? Dat weet ik niet. Maar ik weet wel dat het iets belangrijk zal zijn.

(Arnaud, tien jaar)

Le Coron maakt net als Bevrijde Wereld deel uit van het platform Solidaire Scholen dat streeft naar gelijke kansen voor ieder kind in het onderwijs. Hoe vertaalt zich dat in jullie werking?

Le Coron heeft een jarenlange ervaring opgebouwd in het werken met kinderen uit kansengroepen. We willen de wereld in de buurt binnenhalen. Daarnaast willen we actief bijdragen aan een solidaire onderwijs dat weet wat er leeft in de buurt. Een school die niet uitsluit maar elk kind een toekomst biedt. In onze werking ervaren we haast elke dag de gevolgen van een ondemocratische school en een ongelijke maatschappij. Bij kinderen en ouders kan zich dat uiten in geweld of een houding van onverschilligheid. Anderen stellen zich dan weer op als slachtoffer. De gevolgen van uitsluiting zijn niet te onderschatten.

Ik heb alles opgeofferd voor mijn kinderen. Ik ben vergeten hoe het is om voor mezelf te leven, ik ben mezelf vergeten. (Een mama met 2 kinderen)

Het is van onschatbare waarde om te ontdekken hoe mensen werkelijk leven. Ga eens achter de schermen kijken, en leer de mensen met wie je werkt echt goed kennen. En vooral, neem ze au sérieux en beschouw hen als gelijkwaardige partners. (Jean-Pierre Griez)

Ik wil elke dag kunnen lachen. Als ik eens een dag niet heb kunnen lachen dan voel ik me 's avonds slecht. (Barbara, tien jaar)

»» De partners van Mundo Loco in beeld

MUNDO LOCO PAKT UIT MET ZUIDERSE ACTIES OP VRIJDAG!

Mundo Loco steekt in een nieuw kleedje, en dat zullen de Sint-Niklase jongeren geweten hebben! Sinds februari gooit Mundo Loco al haar charmes in de strijd om jongeren naar het vernieuwde Noord-Zuid steunpunt in jeugdhuis Den Eglantier te lokken. Elke laatste vrijdag van de maand pakt Mundo Loco uit met een leuke actie rond één bepaald Noord-Zuid thema.

De eerste vrijdagactie in februari stond in het teken van eerlijke handel. Want een eerlijke prijs krijgen voor je geleverde arbeid? Da's lang niet overal een zekerheid! In Latijns-Amerika, Afrika en Zuidoost-Azië krijgen boeren vaak geen eerlijke prijs voor de producten die ze afleveren. Dit mag dan wel al een vaker gehoord verhaal zijn. Ondanks het feit dat 86 procent van de Belgen vertrouwd is met het concept 'eerlijke handel', koopt slechts de helft van hen eerlijke handelsproducten. Nochtans zijn deze Fair Trade producten dicht bij de deur te verkrijgen.

Stagiaire Joke en jongerenwerkster Charlotte van Bevrijde Wereld baricadeerden vrijdag de ingang van Den Eglantier met een grote dobbelsteen, met daarop vier continenten afgebeeld. De uitkomst van de dobbelsteen bepaalde over welk continent je een vraag kreeg. Had je de vraag juist? Dan kon je grabbelen naar een Fair Trade product naar keuze, zoals chips of chocolade. "De actie was een succes", vertelt stagiaire Joke. "Na een tijdje gingen de antwoorden al rond in het jeugdhuis, waardoor we plots steeds meer jongeren zagen terug komen om een lekker Fair Trade product."

De volgende maanden staan er opnieuw acties gepland. Wat er zal gebeuren, blijft nog een verrassing. Al kon Joke een tipje van de sluier lichten dat volgende keer het thema 'water' in de kijker zal worden gezet. Misschien de actie 'Pee in Peace - Plassen voor het goede doel' van Bevrijde Wereld? De enige manier om daar achter te komen, is simpel: afkomen!

WAAROM MET Z'N ALLEN NAAR HET NOORD-ZUID STEUNPUNT VAN MUNDO LOCO?

Stagiaire Joke moet niet lang nadenken: "Je vindt er écht alles rond het Noord-Zuid thema. Van leskoffers en lespakketten tot spelen, dvd's en massa's documentatie. Niet alleen jongeren, maar ook leerkrachten van het secundair onderwijs, jeugdbewegingen en jeugdwerkers kunnen hier hun gading vinden. Heb je niet veel tijd? Geen probleem, hier liggen hapklare pakketten en spelen waar je weinig of niets meer aan moet voorbereiden. Je kunt het lokaal ook reserveren om je spel te plannen of een vergadering te organiseren. En elke vrijdag tussen 16u en 18u zijn we hier aanwezig om je tips en inspiratie te geven. Redenen genoeg dus, denk ik?"

MUNDO LOCO?!

Mundo Loco is een samenwerkingsverband tussen vijf Noord-Zuid organisaties in Sint-Niklaas: Bevrijde Wereld, Oxfam Wereldwinkel, Bison, Den Eglantier en Dwagulu Dekkente. Samen hebben zij alles in huis om de wereld een stukje dichterbij jongeren, scholen en jeugdverenigingen te brengen.

! SPRING EENS BINNEN BIJ MUNDO LOCO

Wil je samen met je klas of jeugdbeweging iets doen rond Noord-Zuid? Mundo Loco heeft de tools, tips en tricks! Het Noord-Zuidpunt is elke vrijdag open tussen 16u-18u. In Jeugdhuis Den Eglantier, Apostelstraat 13 in Sint-Niklaas. Of via charlotte.denolf@bevrijdewereld.be

» Partners in de Filippijnse Cordillera

STILSTAAN BIJ ONTWIKKELING

Begin februari trok de delegatie Internationale Samenwerking van de Provincie Oost-Vlaanderen naar de Filippijnse Cordillera. Ze bezochten er de projecten die ze samen met Bevrijde Wereld ondersteunen. Steile bergpaadjes voerden de delegatie langs de projecten in de afgelegen dorpen. Het resultaat was de fikse wandeling meer dan waard: "We blijven geloven in de kracht van de georganiseerde boeren om samen verandering te brengen."

In de gemeente Balbalan ondersteunen Bevrijde Wereld en de Provincie heel wat initiatieven. Op het moment van het bezoek waren de boeren er volop bezig met de aanleg van een irrigatiesysteem voor 15 hectare rijstvelden. Een wereld van verschil voor de 85 boerenfamilies. Een dorp verderop bezoekt de delegatie een coöperatie voor rijst en klein landbouwmateriaal. Hier nemen de vrouwen de touwtjes in handen. De coöperatie leent rijst uit aan boeren tijdens moeilijke periodes. Na de oogst geven de boeren de rijst terug, samen met een haalbare interest. Zo kan de coöperatie steeds verder groeien en meer families helpen.

Ondanks de armoede blijven de Filippijnse boeren niet bij de pakken zitten. De mooiste voorbeelden vind je daar waar armoede aanzet om inventief om te springen met al wat je hebt. In de gemeente Sagada bijvoorbeeld maken ze pasta en noedels uit pompoenen. Een originele en succesvolle manier voor boeren om uit de pompoenoverschotten extra inkomsten te halen. En in het dorp Uma fietsen de boeren koffiebonen en maïs bij elkaar. Door de trapbewegingen drijven ze een molen aan die de pel van de koffiebonen en maïs verwijdt.

SAMEN IN BEWEGING

Al deze projecten worden gecoördineerd door onze partner CDPC (Center for Development Programs in the Cordillera). CDPC is een koepelorganisatie van 12 ngo's die meer dan 100 boerenorganisaties ondersteunt. Jimmy Khayog, voorzitter van CDPC, ziet de projecten als belangrijke hefboomen: "De projecten zorgen niet alleen voor een betere economische situatie. Ze stimuleren de boeren ook om op te komen voor zichzelf en te reageren tegen de vele schendingen van mensenrechten in de Filippijnen." Vanuit deze visie op ontwikkeling blikt Jimmy dan ook met een goed gevoel terug op de voorbije 17 jaar van partnerschap met Bevrijde Wereld en de Provincie Oost-Vlaanderen: "De samenwerking is gebaseerd op dialoog en verbondenheid. We beseffen dat we samen in beweging zijn."

DE KRACHT VAN GEORGANISEERDE BOEREN

Agnes Verspreet, Noord-Zuidconsulente van de Provincie, is enthousiast over het bezoek en het samenwerkingsverband: "Het is belangrijk om stil te staan bij het begrip 'ontwikkeling' en te luisteren naar de visie van de mensen zelf. Het programma in de Cordillera combineert dan ook twee peilers waar wij voor staan, namelijk directe lotsverbetering en de maatschappelijke emancipatie van de lokale bevolking." Gedeputeerde Eddy Couckuyt besluit met overtuiging: "We blijven geloven in de kracht van de georganiseerde boeren, in het talent van de volksorganisaties en in de internationale solidariteit om samen verandering te brengen. De Provincie Oost-Vlaanderen gelooft in deze projecten en in het partnerschap."

! MAAK ZELF NOEDEL'S UIT POMPOENEN!

Zin om zelf noedels uit pompoenen te maken? De Filippijnse boeren uit Sagada tonen je hoe het moet op de 'FOOD edition' van onze documentaire Taxi Filippino. Bestel de dvd via sofie.vanderstraeten@bevrijdewereld.be

»» Zij steunen Bevrijde Wereld

WANTED: SINTERKLazen VOOR HET GOEDE DOEL

Ook na zes december blijven we iets in onze schoen vinden. Al heel wat enthousiastelingen en vrijwilligers ontdekten de Sinterklaas in zichzelf en zetten tal van acties op ten voordele van Bevrijde Wereld. Schuilt er ook in jou een Sinterklaas voor Bevrijde Wereld?

ROCK 'N WOLL

Tijdens de koude wintermaanden bezorgden we zo'n 1000 mensen een paar warme voeten met onze schapenwollen sokken. De voorbije maanden kwam je onze sokken overal tegen: de Wase Wereld-winkels, bij onze verkoopteams op de kerstmarkten, Villa Trade en Dag van de Brei. Heb je nog steeds koude voeten of ken je iemand die niet gelooft hoe warm ze wel zijn? Bestel dan nog vlug een paar sokken via www.rocknwoll.be

BEELDIG BOLIVIA

De groep inleefreizigers die vorige zomer naar Bolivia gingen, sprokkelde vorig jaar met hun prachtige fototentoonstelling 500 euro bijeen voor onze projecten in Bolivia. In maart 2011 deden ze dit kunstje opnieuw voor een overvolle zaal in 't Ey. Met een reisverslag, Boliviaans optreden, typische gerechten, een fototentoonstelling en benefietverkoop lieten ze Belsele kennis maken met het échte Bolivia. Hun tweede fototentoonstelling en benefietverkoop loopt nog tot en met 29 april in 't Ey in Belsele.

De opbrengst van de verkoop gaat naar onze projecten in Bolivia. Ga dus snel een kijkje nemen!

Scholen moeten meer aandacht besteden aan solidariteit. De soep- of chocomelkactie van Bevrijde Wereld is een gezellig en leuk initiatief! (vrijwilligster Nnena)

BLIJ MET DE VELE SOLIDARITEITSACTIES

De voorbije maanden werden er heel wat solidariteitsacties op touw gezet voor Bevrijde Wereld. Nnena en haar vriendinnen verkochten warme chocomelk in de Sint-Niklase middelbare school Berkenboom, wat 400 euro opbracht. De leerlingen van Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie uit Bornem zetten hun beste beentje tijdens een grote sponsorwandeltocht. De Vrije Technische School uit Sint-Niklaas zamelde met een vastenactie een pak geld in ten voordele van onze projecten in West-Afrika. De jongeren van Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie (Humaniora) in Sint-Niklaas schonken per toiletbezoekje 30 cent aan onze waterprojecten via de 'Pee in Peace'-toiletstand van Bevrijde Wereld. De psychiatrische instelling Sint-Lucia in Sint-Niklaas bereidde een grote solidariteitsmaaltijd in maart. Ze verkochten ook rijstpapjes ten voordele van onze projecten in de Filippijnen.

ALLE STEUN BLIJFT WELKOM!

Wil je Bevrijde Wereld ook steunen? Zelf een actie uitwerken? Meehelpen aan een campagne of promo voeren voor Bevrijde Wereld op een festival? Geef maar een seintje, dan kijken we hoe we samen een actie voor Bevrijde Wereld uit de grond kunnen stampen.

**ZIT JOUW AGENDA OVERVOL MAAR WIL JE ONS GRAAG FINAN-
CIEEL STEUNEN?** Dat kan via een storting of permanente opdracht op 001-2187674-12. Zo geef je onze projecten en partners in het Zuiden een duwtje in de rug.

Aan alle (toekomstige) Sinterklazen voor
Bevrijde Wereld: DANKJEWEL!

ACTIVITEITEN

WEST-AFRIKAANS EETFESTIJN, 21 MEI 2011

Liefhebbers van heerlijke zuiderse maaltijden en gezellige ambiance: markeer zaterdag 21 mei in jullie agenda, en begin maar al te likkebaarden. Want dan organiseren de Dwagulu jongeren voor de vijfde keer op rij hun overheerlijk West-Afrikaans eetfestijn!

NIEUW: Manger à l'africaine! Dit keer is het letterlijk om duimen en vingers bij af te likken: als je met 5 tot 6 personen inschrijft voor dezelfde maaltijd, kan je samen uit één kom eten. Met je handen of een lepel. Zo wordt het een échte Afrikaanse maaltijd!

WAAR? VTS 3 in de Breedstraat 104, 9100 Sint-Niklaas
INSCHRIJVEN? Op www.dwaguludekkente.be vind je het inschrijvingsformulier terug dat je kan opsturen naar eetfestijn@dwaguludekkente.be
MEER INFO? Via onze eigen Mama Africa Charlotte, charlotte.denolf@bevrijdewereld.be of 03 777 20 15

BAOBAB FESTIVAL, 19 JUNI 2011

Aan alle kinderen, ouders, oma's en opa's, broers en zussen, leerkrachten en alle feest- en curieuze neuzen: laat zondag 19 juni niet onder jullie neus wegglijpen. Want dan zwiert onze kleurrijke Baobab Wereldklas haar deuren open voor - écht - iedereen die zin heeft in een spetterend feestje! We zetten de straat af, reserveren alvast wat zon en vrolijke de buurt op met muziek, heerlijke hapjes en sapjes en dolle activiteiten.

WAAR & WANNEER? Zondagnamiddag 19 juni, aan in rond de Baobab Wereldklas in de Nieuwstraat 70 in Sint-Niklaas.

PS: Hou www.bevrijdewereld.be regelmatig in het oog voor alle up to date info!

! WORD FAN VAN BEVRIJDE WERELD OP FACEBOOK en win een entje aan huis voor jou en zes vrienden!

Bevrijde Wereld ondersteunt de armste boerenfamilies in Bolivia, West-Afrika en de Filippijnen. Dankzij kleinschalige projecten zoals groentetuinen, rijstvelden en waterputten werken we samen aan hun recht op beter voedsel. Deze solidariteit willen we delen met kinderen, jongeren en volwassenen in eigen land via inleefateliers, vormingen en reizen.

CONTACT

Bevrijde Wereld vzw, Nieuwstraat 70, 9100 Sint-Niklaas
Tel 03/777.20.15 Fax: 03/766.36.41, info@bevrijdewereld.be
www.bevrijdewereld.be

COLOFON

- **Hoofredactie:** Nieuwstraat 70, 9100 Sint-Niklaas, 03/777.20.15, sofie.vanderstraeten@bevrijdewereld.be
- **Medewerkers:** Marc Joolen, Sidy Guèye Niang, Jayson Fajarda, Jaap Op De Coul, Sophie Van Den Eynde, Greet Poelvoorde, Jean-Pierre Griez, Wouter Semey, Agnes Verspreet, Pascal Van Driessche, Joke Hulstaert, Gregory Depuydt, Annelies Croon en Sofie Van Der Straeten
- **Fotomateriaal:** Chris Lauwerys, Coen Wubbels
- **Vormgeving:** clauwerys@gmail.com
- **Eindredactie:** sofie.vanderstraeten@bevrijdewereld.be
- **Abonnementen Djembé:** Djembé is gratis en verschijnt vier keer per jaar. Heeft u vrienden die graag gratis de online en/of de papieren Djembé ontvangen? Sein dan hun gegevens door aan Christa.Lyssens, via christa.lyssens@bevrijdewereld.be (met de vermelding 'Djembé' als onderwerp) of geef een seintje op 03/777.20.15. Bent u verhuisd? Wenst u uw gratis abonnement stop te zetten? Ontvangt u voortaan graag ook de online-versie van Djembé? Laat het ons weten!

Djembé wordt gedrukt op 100% gerecycleerd papier, volgens een milieuvriendelijk procédé.

Met dank aan DGOS, Provincie Oost-Vlaanderen en Stad Sint-Niklaas.

STEUN BEVRIJDE WERELD

Bevrijde Wereld heeft ambitieuze plannen. Om onze plannen te kunnen uitvoeren en onze partners en projecten blijvend te ondersteunen, heeft Bevrijde Wereld bijkomende financiële middelen nodig. Vanaf 40 euro ontvang je een fiscaal attest. Zo krijg je een deel van je gift via je belastingbrief terug. Storten kan via 001-2187674-12, het rekeningnummer van Bevrijde Wereld vzw (Nieuwstraat 70, 9100 Sint-Niklaas).

Ontdek op www.bevrijdewereld.be wat je allemaal kunt doen om onze organisatie te steunen!

**BEVRIJDE
WERELD**.be

BAOBAB FESTIVAL

zondag 19 juni 2011

Aan alle kinderen, ouders, oma's en opa's, broers en zussen, leerkrachten en alle feest- en curieuze neuzen: laat zondag 19 juni niet onder jullie neus wegglijpen. Want dan zwiert onze kleurrijke Baobab Wereldklas haar deuren open voor - écht - iedereen die zin heeft in een spetterend feestje! We zetten de straat af, reserveren alvast wat zon en vrolijken de buurt op met muziek, heerlijke hapjes en sapjes en knotsgekke activiteiten.

WAAR EN WANNEER? Zondagnamiddag 19 juni, aan, in en rond de Baobab Wereldklas in de Nieuwstraat 70 in Sint-Niklaas.

PS: Hou www.bevrijdewereld.be in het oog voor alle up to date info!

**BEVRIJDE
WERELD**.be